

Legislativa

NaRo

Rozvoj nadání

- Význam pro společnost
- Rozpoznání signálů
- Podmínky

Identifikace nadání - RVP

- Dlouhodobý proces - metody pedagogické, psychologické, pedagogicko-psychologické i laické.
- Jde především o **pozorování žáků ve školní práci, rozbor výsledků práce žáka a portfolio žáka, hodnocení testů a úloh, rozhovory se žákem a jeho zákonnými zástupci.**

RVP – vyhledávání nadaných

- U mladších žáků (do 9 let) – možnost záměny mimořádného nadání a nerovnoměrného (zrychleného) vývoje – bystré děti z podnětného prostředí – později mohou pohybovat v pásmu lepšího průměru.
- Při vyhledávání mimořádně nadaných žáků třeba věnovat pozornost i **žákům s vývojovou poruchou učení nebo chování, s tělesným handicapem, žákům z odlišného kulturního a znevýhodňujícího sociálního prostředí.**
- Pomoc při identifikaci a následné péči o mimořádně nadaného žáka mohou učitelům se souhlasem zákonných zástupců žáka poskytnout psychologové v síti pedagogicko-psychologických poraden.

Kdo je nadaný žák?

- intelektové (rozumové) nadání - v podstatě asynchronní vývoj, kombinace zrychlené kognitivní schopnosti a zvýšená intenzita k vytvoření vnitřních zkušeností a povědomí, které jsou kvalitativně odlišné od normy.
- obzvláště zranitelný
- pro optimální rozvoj vyžaduje proto změny v rodičovské výchově, vzdělávání i poradenské činnosti
- speciální vzdělávací potřeby

LEGISLATIVNÍ PODKLADY PRO VZDĚLÁVÁNÍ NADANÉHO ŽÁKA

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) § 17-19
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména část IV. § 27-31
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Zákon 561/2004 Sb. (školský zákon)

- a) § 1 Obecná ustanovení
- b) § 17 Vzdělávání nadaných dětí, žáků a studentů
- c) § 18 Individuální vzdělávací plán

https://www.msmt.cz/file/52551_1_1/

Zákon 561/2004 Sb. (školský zákon)

§ 17 Vzdělávání nadaných dětí, žáků a studentů

- (1) Školy a školská zařízení vytvářejí podmínky pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů.
- (2) K rozvoji nadání dětí, žáků a studentů lze uskutečňovat **rozšířenou výuku některých předmětů nebo skupin předmětů**. Třídám se sportovním zaměřením nebo žákům a studentům vykonávajícím sportovní přípravu může ředitel školy odlišně upravit organizaci vzdělávání.
- (3) Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka na žádost osoby, která je v souladu se zvláštním právním předpisem nebo s rozhodnutím soudu oprávněna jednat za dítě nebo nezletilého žáka (dále jen "zákonný zástupce"), a mimořádně nadaného zletilého žáka nebo studenta **na jeho žádost přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku**. Součástí žádosti žáka, který plní povinnou školní docházku, je vyjádření školského poradenského zařízení a registrujícího poskytovatele zdravotních služeb v oboru praktické lékařství pro děti a dorost (dále jen „registrující lékař“). Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

Zákon 561/2004 Sb. (školský zákon)

§ 18 Individuální vzdělávací plán

Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce a zletilému žákovi nebo studentovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na jeho žádost **vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu**. Ve středním vzdělávání nebo vyšším odborném vzdělávání může ředitel školy povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu i z jiných závažných důvodů.

IVP

1. Individuální vzdělávací plán má vycházet ze školního vzdělávacího programu příslušné školy, závěrů psychologického vyšetření a souhlasu zákonného zástupce.
2. Individuální vzdělávací plán má obsahovat :
  - a) závěry psychologických vyšetření, která blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka;
  - b) údaje o evidenci žáka v některém ze školských poradenských zařízení (pedagogicko - psychologická poradna (PPP), speciální pedagogické centrum (SPC) apod.),
  - c) vzdělávací model pro nadaného žáka (zda bude vzděláván přístupem akceleračním, obohacujícím či zda půjde o kombinaci obou variant);
  - d) časové a obsahové rozvržení učiva, preferenci konkrétních metod práce (např. projektové úkoly), způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení a klasifikace, úpravu zkoušek;
  - e) seznam nezbytných učebních pomůcek, učebnic a materiálů, které jsou nad rámec materiálů pro ostatní žáky v dané třídě a daném předmětu;
  - f) určení osoby ve škole, která bude dohlížet na plnění IVP, popř. seznam osob, které budou na vzdělávání nadaného žáka participovat;
  - g) předpokládanou potřebu navýšení finančních prostředků, které s sebou speciální péče o tohoto žáka pro školu přinese (např. nadstandardní pomůcky, materiály, učebnice, nároky na další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) apod.).

Vyhláška 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

§ 27 Nadaný a mimořádně nadaný žák

- (1) Za nadaného žáka** se pro účely této vyhlášky považuje především žák, který při adekvátní podpoře **vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech** rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.
- (2) Za mimořádně nadaného žáka** se pro účely této vyhlášky považuje především žák, jehož **rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu** činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.
- (3) Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení** ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Pokud se nadání žáka projevuje v oblastech pohybových, manuálních nebo uměleckých dovedností, vyjadřuje se školské poradenské zařízení zejména ke specifikům žakovy osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, a míru žakova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru, jehož odborný posudek žák nebo zákonný zástupce žáka školskému poradenskému zařízení poskytne.
- (4) Pro nadané žáky může ředitel školy vytvářet skupiny**, ve kterých se vzdělávají žáci stejných nebo různých ročníků školy v některých předmětech.
- (5) Nadaným žákům lze v souladu s vývojem jejich školních dovedností rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem nebo umožnit účast na výuce ve vyšším ročníku.**
- (6) Nadaní žáci se mohou se souhlasem ředitelů příslušných škol současně vzdělávat formou stáží v jiné škole stejného nebo jiného druhu.**

Vyhláška 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

§ 28 Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka

- (1)** Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu příslušné školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.
- (2)** Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- (3)** Individuální vzdělávací plán obsahuje
  - a)** závěry doporučení školského poradenského zařízení,
  - b)** závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, které blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka, případně vyjádření registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost,
  - c)** údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi,
  - d)** vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka, údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, úpravu zkoušek,

Vyhláška 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

§ 28 Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka

- e) seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů,
  - f) určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování péče o mimořádně nadaného žáka,
  - g) personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a
  - h) určení pedagogického pracovníka školy pro sledování průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a pro zajištění spolupráce se školským poradenským zařízením.
- (4)** Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu po zahájení vzdělávání mimořádně nadaného žáka ve škole, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.
- (5)** Zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje ředitel školy. Individuální vzdělávací plán se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením, případně školským zařízením, a žákem a dále zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý.

Vyhláška 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky

§ 9 Rozvoj nadání žáků

- (1)** Ředitel školy zařadí žáka do třídy nebo skupiny žáků s rozšířenou výukou některého předmětu nebo skupin předmětů stanovených školním vzdělávacím programem (dále jen „rozšířená výuka“) na základě posouzení nadání a předpokladů žáka a se souhlasem zákonného zástupce žáka.
- (2)** Žák je ze skupiny žáků nebo třídy s rozšířenou výukou přeřazen do skupiny žáků nebo třídy bez rozšířené výuky v případě, že dlouhodobě neproказuje předpoklady pro tuto výuku, nebo i z jiných závažných důvodů. Ředitel školy přeřadí žáka v rámci školy na základě doporučení vyučujícího daného předmětu a po projednání v pedagogické radě a se zákonným zástupcem žáka zpravidla ke konci pololetí. Ze závažných důvodů, zejména zdravotních, může být žák přeřazen i v průběhu pololetí.
- (3)** Náležitosti vzdělávání žáků mimořádně nadaných se řídí zvláštním právním předpisem.

ŠVP

- Školy se v menší míře vyjadřují k úpravám vzdělávacího obsahu pro nadané a mimořádně nadané žáky – vzdělávací standardy pro nadané
- Neuvádí specifické pomůcky pro nadané
- Pokud ano, důležité, aby „péče“ nezůstávala pouze v dokumentaci školy
- Aktualizace – spolupráce učitelů, týmová práce

Spolupráce s rodinou

- Otevřená komunikace – náročný a dlouhodobý proces